

Suvestinė redakcija nuo 2006-06-23 iki 2011-09-06

Nutarimas paskelbtas: Žin. 2002, Nr. [17-670](#), i. k. 1021100NUTA00000223

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

N U T A R I M A S

DĖL VALSTYBINĖS KALBOS INSPEKCIJOS NUOSTATŲ PATVIRTINIMO

2002 m. vasario 13 d. Nr. 223
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos inspekcijos įstatymo (Žin., 2001, Nr. [111-4027](#)) 2 straipsnio 1 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Preambulės pakeitimai:

Nr. [606](#), 2006-06-19, Žin., 2006, Nr. 70-2580 (2006-06-22), i. k. 1061100NUTA00000606

Patvirtinti Valstybinės kalbos inspekcijos nuostatus (pridedama).

MINISTRAS PIRMININKAS

ALGIRDAS BRAZAUSKAS

KULTŪROS MINISTRĖ

ROMA DOVYDĖNIENĖ

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2002 m. vasario 13 d. nutarimu
Nr. 223

VALSTYBINĖS KALBOS INSPEKCIJOS NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Valstybinė kalbos inspekcija (toliau vadinama – Inspekcija) yra biudžetinė įstaiga, veikianti prie Kultūros ministerijos ir jai atsakinga.

2. Inspekcija savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymu (Žin., 1995, Nr. [15-344](#)), Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos inspekcijos įstatymu (Žin., 2001, Nr. [111-4027](#)), kitais įstatymais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, Valstybinės lietuvių kalbos komisijos nutarimais ir kitais norminiais teisės aktais, taip pat šiais nuostatais.

3. Inspekcija yra viešasis juridinis asmuo, turintis antspaudą su Lietuvos valstybės herbu ir savo pavadinimu.

4. Inspekcijos buveinė: S. Skapo g. 4, LT-01122 Vilnius.

Punkto pakeitimai:

Nr. [606](#), 2006-06-19, Žin., 2006, Nr. 70-2580 (2006-06-22), i. k. 1061100NUTA00000606

II. INSPEKCIJOS UŽDAVINIAI IR FUNKCIJOS

5. Inspekcijos uždaviniai – kontroliuoti, kaip valstybės ir savivaldybių institucijose, visose Lietuvos Respublikoje veikiančiose įstaigose, įmonėse ir organizacijose laikomasi Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo, Valstybinės lietuvių kalbos komisijos nutarimų, kitų norminių teisės aktų, nustatančių valstybinės kalbos vartojimo ir taisyklingumo reikalavimus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [606](#), 2006-06-19, Žin., 2006, Nr. 70-2580 (2006-06-22), i. k. 1061100NUTA00000606

6. Inspekcija, įgyvendindama jai pavestus uždavinius, atlieka šias funkcijas:

6.1. nagrinėja jos įgaliojimų sričiai priskirtas administracinių teisės pažeidimų bylas;

6.2. pagal savo įgaliojimus nagrinėja skundus ir prašymus;

6.3. konsultuoja valstybės ir savivaldybių institucijų, kitų įstaigų kalbos tvarkytojus;

6.4. imasi priemonių, kad būtų išvengta Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo pažeidimų;

6.5. ne rečiau kaip kartą per metus pateikia Valstybinei lietuvių kalbos komisijai savo veiklos ataskaitą, taip pat periodiškai jai praneša apie tikrinimų metu rastus trūkumus;

6.6. informuoja visuomenę apie Inspekcijos veiklą;

6.7. atlieka kitas norminiuose teisės aktuose nustatytas funkcijas.

III. INSPEKCIJOS TEISĖS

7. Inspekcija, vykdydama jai pavestas funkcijas ir pareigas, turi teisę:

7.1. tikrinti, ar Lietuvos Respublikoje veikiančios institucijos, įstaigos, įmonės ir organizacijos raštvedybą, apskaitos, atskaitomybės, finansinius ir techninius dokumentus tvarko valstybine kalba; ar šiuose dokumentuose laikomasi teisės aktų, nustatančių valstybinės kalbos taisyklingumo reikalavimus;

7.2. tikrinti, ar Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių institucijos, įstaigos, įmonės ir organizacijos tarp savęs susirašinėja valstybine kalba;

7.3. tikrinti, ar valstybės ir savivaldybių institucijų, Lietuvos Respublikoje veikiančių įstaigų, įmonių ir organizacijų vadovai, tarnautojai ir pareigūnai, iš jų policijos ir teisėsaugos

tarnybų, ryšių, transporto, sveikatos ir socialinės apsaugos, prekybos ir kitų gyventojų aptarnavimo įstaigų vadovai, tarnautojai ir pareigūnai, moka valstybinę kalbą pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytas kalbos mokėjimo kategorijas;

7.4. tikrinti, ar valstybės ir savivaldybių institucijų, Lietuvos Respublikoje veikiančių įstaigų, įmonių ir organizacijų vadovai, iš jų policijos ir teisėsaugos tarnybų, ryšių, transporto, sveikatos ir socialinės apsaugos, prekybos ir kitų gyventojų aptarnavimo įstaigų vadovai, užtikrina gyventojų aptarnavimą valstybine kalba;

7.5. tikrinti, ar Lietuvos Respublikos fizinių ir juridinių asmenų sandoriai sudaryti valstybine kalba;

7.6. tikrinti, ar oficialūs valstybės ir savivaldybių institucijų, Lietuvos Respublikoje veikiančių įstaigų, įmonių ir organizacijų renginiai (sesijos, suvažiavimai, susirinkimai, posėdžiai, pasitarimai ir kt.) vyksta valstybine kalba (išskyrus įstatymų nustatytus atvejus), ar verčiama į valstybinę kalbą, jeigu kalbėtojas vartoja kitą kalbą;

7.7. tikrinti, ar Lietuvoje viešai demonstruojamos audiovizualinės programos, kino filmai verčiami į valstybinę kalbą arba rodomi su lietuviškais subtitrais (išskyrus įstatymų nustatytus atvejus);

7.8. tikrinti, ar Lietuvos visuomenės informavimo priemonės (spauda, televizija, radijas ir kt.), knygų ir kitų leidinių leidėjai laikosi taisyklingos lietuvių kalbos normų;

7.9. tikrinti, ar taisyklinga Lietuvos Respublikos teisės aktų kalba;

7.10. tikrinti, kaip laikomasi valstybinės kalbos taisyklingumo reikalavimų reklamoje;

7.11. tikrinti, ar viešojoje kalboje vartojamos oficialios, sunormintos Lietuvos vietovardžių lytys; ar vietovardžius perrašant tautinių mažumų kalbų rašmenimis neiškraipomos autentiškos jų lytys;

7.12. tikrinti, ar Lietuvos Respublikoje veikiančių įmonių, įstaigų ir organizacijų pavadinimai daromi pagal lietuvių kalbos normas ir Valstybinės lietuvių kalbos komisijos patvirtintas taisykles;

7.13. tikrinti, ar viešieji užrašai yra valstybine kalba; ar jie taisyklingi, ar valstybinė kalba vartojama Lietuvos Respublikos įstaigų, įmonių ir organizacijų antspauduose, spauduose, dokumentų blankuose, iškabose, tarnybinių patalpų ir kituose užrašuose, Lietuvos gaminių ir paslaugų pavadinimuose, aprašuose;

7.14. tikrinti, ar vidurinės bendrojo lavinimo mokyklos garantuoja galimybę išmokti valstybinę kalbą valstybės nustatyta tvarka;

7.15. gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų, visų Lietuvos Respublikoje veikiančių įstaigų, įmonių ir organizacijų duomenis ir dokumentus, kurių reikia Inspekcijos funkcijoms atlikti;

7.16. reikalauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų, visų Lietuvos Respublikoje veikiančių įstaigų, įmonių ir organizacijų paaiškinimų dėl Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo, kitų norminių teisės aktų, nustatančių valstybinės kalbos vartojimą ir jos taisyklingumą, pažeidimų, taip pat dėl teisėtų Inspekcijos nurodymų nevykdymo;

7.17. reikalauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų, visų Lietuvos Respublikoje veikiančių įstaigų, įmonių ir organizacijų, kad būtų pašalinti Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo, kitų norminių teisės aktų, nustatančių valstybinės kalbos vartojimą ir jos taisyklingumą, pažeidimai;

7.18. teikti valstybės ir savivaldybių institucijoms, visoms Lietuvos Respublikoje veikiančioms įstaigoms, įmonėms ir organizacijoms privalomus nurodymus valstybinės kalbos vartojimo ir taisyklingumo klausimais;

7.19. įstatymų nustatytais atvejais surašyti administracinių teisės pažeidimų protokolus;

7.20. taikyti administracines nuobaudas už administracinius teisės pažeidimus;

Punkto pakeitimai:

Nr. [606](#), 2006-06-19, *Žin.*, 2006, Nr. 70-2580 (2006-06-22), i. k. 1061100NUTA00000606

7.21. teikti siūlymus Valstybinei lietuvių kalbos komisijai ir Lietuvos Respublikos Seimo komitetams dėl norminių teisės aktų valstybinės kalbos vartojimo ir taisyklingumo klausimais tobulinimo;

7.22. dalyvauti Valstybinės lietuvių kalbos komisijos ir jos pakomisių posėdžiuose, naudotis Valstybinės lietuvių kalbos komisijos duomenų bazėmis;

7.23. palaikyti ryšius ir keistis informacija su Valstybine lietuvių kalbos komisija, Lietuvių kalbos institutu, kitomis valstybės ir savivaldybių institucijomis, visomis Lietuvos Respublikoje veikiančiomis įstaigomis, įmonėmis ir organizacijomis, kitų valstybių analogiškoms tarnybomis;

7.24. sudaryti komisijas (darbo grupes) valstybinės kalbos priežiūros problemoms nagrinėti ir teisės aktų projektams rengti; dalyvauti kitų institucijų sudarytų tokių komisijų (darbo grupių) veikloje;

7.25. įstatymų nustatyta tvarka valdyti, naudoti valstybei nuosavybės teise priklausančią turtą ir juo disponuoti;

7.26. turėti ir kitų norminiuose teisės aktuose nustatytų teisių.

IV. INSPEKCIJOS DARBO ORGANIZAVIMAS

8. Inspekcijai vadovauja viršininkas.

9. Inspekcijos viršininką į pareigas priima ir iš jų atleidžia kultūros ministras Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo (Žin., 1999, Nr. [66-2130](#); 2002, Nr. [45-1708](#)) nustatyta tvarka. Inspekcijos viršininkas pavaldus kultūros ministrui.

Punkto pakeitimai:

Nr. [606](#), 2006-06-19, Žin., 2006, Nr. 70-2580 (2006-06-22), i. k. 1061100NUTA00000606

10. Inspekcijos viršininkas:

10.1. organizuoja Inspekcijos darbą ir už jį atsako;

10.2. atsako už tai, kad būtų tinkamai naudojamos iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir kitų šaltinių gautos lėšos;

10.3. leidžia įsakymus ir tikrina, kaip jie vykdomi;

Punkto pakeitimai:

Nr. [606](#), 2006-06-19, Žin., 2006, Nr. 70-2580 (2006-06-22), i. k. 1061100NUTA00000606

10.4. tvirtina Inspekcijos struktūrą, pareigybių sąrašą ir pareigybių aprašymus;

Punkto pakeitimai:

Nr. [606](#), 2006-06-19, Žin., 2006, Nr. 70-2580 (2006-06-22), i. k. 1061100NUTA00000606

10.5. įstatymų nustatyta tvarka priima į pareigas ir iš jų atleidžia valstybės tarnautojus, juos skatina ir skiria jiems tarnybinės nuobaudas, taip pat įstatymų nustatyta tvarka priima ir atleidžia darbuotojus, dirbančius pagal darbo sutartis, juos skatina ir skiria jiems drausminės nuobaudas;

Punkto pakeitimai:

Nr. [606](#), 2006-06-19, Žin., 2006, Nr. 70-2580 (2006-06-22), i. k. 1061100NUTA00000606

10.6. atstovauja Inspekcijai;

10.7. atlieka kitus įstatymų jam suteiktus įgaliojimus.

11. Kai Inspekcijos viršininkas negali eiti savo pareigų, jo pareigas eina Inspekcijos viršininko pavaduotojas.

V. VALSTYBĖS TARNAUTOJŲ IR DARBUOTOJŲ, DIRBANČIŲ PAGAL DARBO SUTARTIS, PRIĖMIMAS IR DARBO UŽMOKESČIO JIEMS MOKĖJIMAS

Pakeistas skyriaus pavadinimas:

Nr. [606](#), 2006-06-19, Žin., 2006, Nr. 70-2580 (2006-06-22), i. k. 1061100NUTA00000606

12. Valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, priėmimo į pareigas Inspekcijoje tvarką, darbo užmokesčio jiems mokėjimo tvarką ir sąlygas nustato Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymas, Lietuvos Respublikos darbo kodeksas (Žin., 2002, Nr. [64-2569](#)), kiti įstatymai ir teisės aktai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [606](#), 2006-06-19, Žin., 2006, Nr. 70-2580 (2006-06-22), i. k. 1061100NUTA00000606

VI. INSPEKCIJOS LĖŠŲ ŠALTINIAI IR LĖŠŲ NAUDOJIMAS

13. Inspekcija finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto teisės aktų nustatyta tvarka. Inspekcijai finansuoti gali būti naudojamos ir kitos teisės aktų nustatyta tvarka gautos lėšos.

VII. INSPEKCIJOS FINANSINĖS VEIKLOS KONTROLĖ

14. Inspekcijos finansinės veiklos kontrolę vykdo įgaliotos valstybės institucijos ir įstaigos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

VIII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

15. Inspekcija gali pasibaigti arba būti pertvarkoma Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [606](#), 2006-06-19, Žin., 2006, Nr. 70-2580 (2006-06-22), i. k. 1061100NUTA00000606

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. vasario 13 d. nutarimo Nr. 223 "Dėl Valstybinės kalbos inspekcijos nuostatų patvirtinimo" pakeitimo